

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-325/23-T

Název	Základní škola a Mateřská škola Albrechtičky, příspěvková organizace
Sídlo	č. p. 71, 742 55 Albrechtičky
E-mail	zs@albrechticky.cz
IČO	73184195
Identifikátor	600138071
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Hana Růžová
Zřizovatel	Obec Albrechtičky
Místa inspekční činnosti	č. p. 71, 742 55 Albrechtičky č. p. 164, 742 55 Albrechtičky
Inspekční činnost na místě	8. 2. 2023 – 10. 2. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů.

Inspekční činnost na podnět podle § 174 odst. 6 školského zákona.

Charakteristika

Základní škola a Mateřská škola Albrechticky, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost mateřské školy, základní školy, školní družiny, školní jídelny a školní jídelny – výdejny.

Mateřská škola působí na dvou místech poskytovaného vzdělávání (dále „pracoviště“). Jedna třída pro děti v posledním ročníku předškolního vzdělávání je provozována přímo v budově základní školy na pracovišti Albrechticky 71, druhá je umístěna v samostatné budově v docházkové vzdálenosti na pracovišti Albrechticky 164. Vzdělává 40 dětí (naplněnost 100 %), jednomu jsou poskytována podpůrná opatření v souladu s doporučením školského poradenského pracoviště. V základní škole se k termínu inspekční činnosti vzdělávalo ve dvou třídách na prvním stupni (I. třída se spojenými ročníky prvním a třetím a II. třída se spojenými ročníky druhým a čtvrtým) vzdělávalo celkem 24 žáků (naplněnost 48 %), z toho čtyři se speciálními vzdělávacími potřebami. Jedno oddělení školní družiny navštěvovalo 24 žáků (naplněnost 96 %).

Stravování je zajišťováno ve školní jídelně – výdejně na pracovišti Albrechticky 71 a ve školní jídelně na pracovišti Albrechticky 164.

Informace o dění ve škole jsou zveřejňovány na nástěnkách ve vnitřních prostorách a dostupné na společných webových stránkách www.albrechticky.cz/skola.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy, která je ve funkci od prosince 2018, vychází při vedení organizace z koncepce rozvoje školy a získaných zkušeností. Nejčastěji využívá způsob řízení založený na bezprostředním osobním kontaktu. Důraz klade na příznivé vnitřní klima, které potvrdilo dotazníkové šetření. V pedagogické oblasti se věnuje především základnímu vzdělávání, v mateřské škole delegovala část kompetencí na vedoucí učitelku. Vedení školy v rámci vnitřního kontrolního systému nevěnuje dostatečnou pozornost průběžnému doplňování a aktualizaci potřebných informací v dokumentaci školy.

Současné složení pedagogického sboru prošlo v listopadu 2022 obměnou, zejména v mateřské škole, umožňuje však v požadovaném rozsahu realizovat vzdělávání. Mateřská škola vzdělává děti podle školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání s motivačním názvem „Radost z každého dne“, který je zaměřen na rozvoj tělesně a psychicky spokojeného dítěte s důrazem na jeho zdravé sebevědomí. Základní vzdělávání probíhá podle školního vzdělávacího programu s motivačním názvem „Škola pro život“, který je zaměřen na všestranný rozvoj žáků. Školní družina se řídí vzdělávacím programem pro zájmové vzdělávání, který je podkladem pro nabídku celoročních tematických aktivit.

Výměna zkušeností a předávání organizačních i výukových informací probíhá při jednáních pedagogické rady i v průběhu přímé vzdělávací činnosti. Hospitační činnost provádí vedení školy, pedagogům je poskytována zpětná vazba, zejména v mateřské škole by měla být vzhledem k nízké kvalifikovanosti učitelek efektivnější a intenzivnější. Pravidelná realizace vzájemných hospitací učitelů naráží na problém obtížné zastupitelnosti.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků je plánováno podle aktuálních potřeb školy (studium k získání kvalifikace, společné semináře pro pedagogy, sdílení zkušeností s ostatními mateřskými školami v rámci projektu apod.) a zohledňuje individuální zájmy vyučujících. V mateřské škole si tři učitelky doplňují odbornou kvalifikaci, poznatky ze studia částečně obohacují vzdělávací proces.

Školní poradenské pracoviště tvoří ředitelka školy a zástupkyně ředitelky, která zároveň plní funkce výchovné poradkyně, metodičky prevence a speciální pedagožky. S dětmi a žáky s podpůrnými opatřeními pracují asistentky pedagoga, jedna v předškolním a jedna v základním vzdělávání. Ve spolupráci s učiteli vytvářejí optimální klima a nastavují podmínky pro fungování výuky a sociálních vztahů ve třídě.

V budově pracoviště Albrechtický 164 jsou vzdělávány děti od tří do šesti let. Mají k dispozici šatnu, sociální zařízení, třídu s hernou, kde se odpoledne připravují lehátka a samostatnou jídelnu. Vybavení pomůckami a hračkami je doplňováno s respektem k věku a schopnostem dětí. Budova pracoviště Albrechtický 71 prošla mnoha rekonstrukcemi, naposledy v roce 2020 (sociální zařízení pro děti). Ve třídě v přízemí probíhá v menší homogenní skupině vzdělávání předškolních dětí. Učitelky vytvořily v nevelkém prostoru koutky pro hry, rozdělily třídu na část se stoly, část pro cvičení a volný pohyb dětí. Prostor pro uložení pomůcek a hraček je minimální. Stravování i odpolední odpočinek na lehátkách rovněž probíhá v této třídě. Naproti přes chodbu se nachází školní jídelna – výdejna, využívaná pouze žáky. Nabízí se využití prostoru i pro předškolní děti. Počet učeben základní školy je omezený na běžné třídy, neumožňuje rozšíření výuky v odborných učebnách. Třídy jsou esteticky a účelně vyzdobeny, dobře vybaveny digitální technikou, množstvím didaktických pomůcek a výukových materiálů. Chybí vlastní tělocvična, výuka tělesné výchovy probíhá v blízké sokolovně. Vhodné podmínky pro rozvoj pohybových dovedností a obratnosti dětí i žáků poskytuje přírodní okolí školy a vybavení školních zahrad (na obou místech poskytovaného vzdělávání), které pedagogové s dětmi a žáky téměř každodenně využívají v dopoledních i odpoledních hodinách. Školní družina využívá vlastní prostornou místnost s pestrým inventářem odpovídajícím nárokům zájmového vzdělávání.

Škola vytváří dobré předpoklady pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků, vedení školy však nevyhodnocuje příčiny školní úrazovosti.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávání v mladší skupině dětí mateřské školy zaměřují učitelky na úspěšnou adaptaci s perspektivou celoživotního učení. Seznamují děti s okolním světem a rozvíjejí jejich osobnost. Děti mají k dispozici dostatek hraček, didaktických pomůcek, výtvarného a pracovního materiálu. U nejmladších dětí však nebyla dostatečně podporována samostatnost a zodpovědnost za jejich úklid a uložení. Děti byly minimálně vedeny ke kontrole pracovního prostředí a jeho udržování v pořádku. Pohybové aktivity zařazují učitelky formou motivovaných chvil. Omezené prostory pro realizaci rušných částí (běh, skoky, lezení) vhodně doplňují pobyty dětí venku dopoledne i odpoledne. Řízené činnosti jsou realizovány dle školního vzdělávacího programu s úpravou vzdělávací nabídky dle aktuálních situací. Učitelky se méně důsledně připravují na prožitkové učení, nepromýšlejí dostatečnou motivaci dětí k činnostem. Evidentní byla nízká zkušenost při organizaci jednotlivých činností a jejich návaznosti. Přesto nejstarší děti pracovaly ve skupinách, dovedly se domluvit a svou činnost popsat. Učitelky se v průběhu dne zaměřují na rozvoj předmatematické a předčtenářské gramotnosti, rozvíjejí smyslové vnímání dětí. Mladší děti byly nabízenými činnostmi zaujaty, avšak k podpoře jejich soustředění scházelo častější využití jednoduchých říkanek, písní a básní, které by doprovázely denní rituály a opakující se činnosti. V heterogenní třídě se učitelky nezabývají rozlišením vzdělávací nabídky podle věku a schopností dětí. V maximální míře využívají nabídku výtvarných a pracovních činností, na které je škola dobře vybavena. Nejstarší děti dovedou pracovat s technikami na různých formátech i s pestrým materiálem. K usnadnění vstupu do základní školy zařazují učitelky množství činností rozvíjející pozornost, grafomotoriku a orientaci v prostoru i na

ploše. Děti v posledním ročníku předškolního vzdělávání plní činnosti samostatně, ve dvojicích či skupinách, čímž je systematicky podporována jejich schopnost spolupracovat, domlouvat se a dostatečně argumentovat. Odpolední relaxace je organizována podle individuálních potřeb. Pro děti s nižší potřebou spánku je připraven klidový program. Samostatnost při hygieně, stravování a oblékání je podporována jen částečně. Děti si samy mažou pomazánky, oblékají se, avšak při stolování je následně učitelky obsluhují. Děti nejsou důsledně vedeny k udržování pořádku a kulturně společenským návykům. Vzdělávání dětí a jejich zájem není systematicky podporován průběžnou zpětnou vazbou, sebehodnocením dětí či vrstevnickým hodnocením.

V základní škole proběhly hospitace v obou třídách u přítomných učitelů. Pečlivě promyšlená výuka v jednotlivých vzdělávacích oblastech směřovala k dosažení stanovených cílů. Při organizaci činností v hodinách byla efektivně kombinována frontální komunikace, samostatná práce. I přes nízký počet žáků ve třídách se objevovala spolupráce ve skupinách nebo dvojicích. Připravené úkoly byly vyváženým způsobem rozděleny na procvičování, prohlubování znalostí a probírání nového učiva. Při jejich plnění žáci zodpovědně přistupovali k samostatné práci i činnostem vyžadujícím spolupráci. Komunikovali mezi sebou na úrovni odpovídající dosaženému věku, nebáli se vyslovit vlastní názor nebo položit dotaz, dodržovali dohodnutá pravidla. Promyšlený a pestrý výběr výukových metod podporoval aktivní zájem žáků. Motivační prvky, didaktické hry, střídání různorodých činností i včasné zařazování relaxačních chvilěk udržovaly jejich pozornost. Požadavky kladené na žáky byly přiměřené a srozumitelné, navazovaly na jejich znalosti z předcházejících hodin i osobní zkušenosti a v konkrétních případech poukazovaly na souvislosti učiva s praktickým životem. Potřebnou názornost dostatečně zabezpečovalo využití didaktických pomůcek, vhodně byly zařazeny úlohy na vyhledávání informací z různých zdrojů, jejich třídění a využití, podněcovaly ke kritickému myšlení. Žáci se učili pracovat s chybou i hledat její příčinu. Výuka anglického jazyka rodilým mluvčím, která probíhá od 1. ročníku, vedla žáky hravou formou k rozvoji vyjadřovacích schopností, slovní zásoby a využitím multimediálních zařízení i porozumění poslechových ukázek. Komunikační dovednosti žáků byly vzhledem k věku na vysoké úrovni.

Společným znakem výuky i souvisejících činností byla pozitivní atmosféra mezi pedagogy a žáky. Pokud se vyskytly obtíže, byla žákům věnována potřebná péče a poskytnuta odpovídající pomoc. V závěru vyučovacích hodin bylo jen ojediněle provedeno shrnutí hodiny učitelem, v minimální míře zahrnující také prostor pro sebehodnocení žáků či vzájemné hodnocení. Účinnost poskytované zpětné vazby by zvýšila výraznější orientace na její formativní charakter a zejména podpora vyhodnocování cílů samotnými žáky. Rovněž diferenciací vzdělávacích cílů spojená s rozdílnou náročností zadávaných úloh dle individuálních schopností žáků nebyla ve sledovaných hodinách výrazněji uplatněna, žáci většinou plnili úkoly se stejným stupněm obtížnosti.

Podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami byla prováděna zodpovědně, v souladu se stanovenými stupni podpůrných opatření. Vyučující dokázali reagovat na aktuální potřeby dotyčných žáků, efektivně využívali podnětnou spolupráci s asistentkou pedagoga.

Během hospitací ve školní družině byla zaznamenána pozitivní atmosféra a průběžné vedení žáků k všestranné a otevřené komunikaci, toleranci a ohleduplnosti. V odpoledních blocích byly vhodně nabízeny relaxační a tvořivé činnosti. Vychovatelka s asistentkou pedagoga vstřícně přistupovaly k jednotlivým žákům a prostřednictvím zajímavých aktivit jim pomáhaly rozvíjet nové praktické dovednosti, zkušenosti, znalosti i postoje.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání předškolních dětí korespondují s očekávanými výstupy a kompetencemi. Učitelky vyhodnocují plnění třídních vzdělávacích programů a dovedou je objektivně vyhodnotit. Portfolia dětí jsou tvořena nejen jejich pracemi, ale i přehledem básní a písni a doplněny fotografiemi dokumentujícími činnosti v mateřské škole. Pedagogická diagnostika však není vedena systematicky a na jejím základě není založeno individualizované vzdělávání. Úzká spolupráce mateřské a základní školy je zajištěna mj. i projektem „Klíček od školy“, který podporuje zájem dětí o následný vstup do základního vzdělávání a cíleně je zapojuje do společných aktivit. Komunikační dovednosti dětí jsou na standardní úrovni, odklady povinné školní docházky jsou minimální. K obohacení vzdělávací nabídky a v návaznosti na školní vzdělávací program zařazuje mateřská škola do programu návštěvy statku, knihovny, letiště a plavání.

Dosažené výsledky žáků v základní škole i celkovou připravenost k navazujícímu vzdělávání vyučující průběžně sledují a vyhodnocují. Udržovat si trvalý přehled o aktuální úrovni žákovských znalostí a dovedností umožňují méně početné kolektivy ve třídách. Užívané hodnotící nástroje odpovídají věku žáků, zahrnují různé ústní nebo písemné formy ověřování znalostí. Škola poskytuje pro žáky podnětné prostředí k dosahování velmi dobrých výsledků vzdělávání, v pololetí školního roku 2022/2023 velká většina žáků prospěla s vyznamenáním, neprospívající žáky škola nemá. Výchovná opatření jsou využívána v minimální míře, neomluvená absence se nevyskytla. Podobné výsledky byly zaznamenány i v předchozích obdobích. Informace o úspěšnosti žáků v navazujícím vzdělávání získává škola především při osobním kontaktu s absolventy a pedagogy školy, na kterou většina žáků přechází. Škola se v posledních letech (vzhledem k počtům žáků v příslušných ročnících) nezapojila do výběrového zjišťování výsledků žáků ani do jiného externího hodnocení, kdy by získané údaje mohly sloužit jako podklady pro analýzu stavu a potřebnou úpravu používaných postupů.

Z běžného jednání žáků v hodinách nebo během přestávek bylo patrné, že respektují dohodnutá pravidla a jsou schopni vzájemné tolerance. Většinu problémů se škole daří řešit ihned v počátku jejich vzniku. Škola se výrazně soustředí na oblast environmentální s upevňováním pozitivního vztahu dětí a žáků k přírodě. K podpoře zdravého životního stylu přispívá i zajištění pitného režimu pro žáky školy během celého dne.

Činnost školní družiny volně navazuje na vzdělávání v základní škole, rozšiřuje vědomosti a zdokonaluje praktické dovednosti žáků. Pestrá skladba různých volnočasových aktivit umožňuje komplexní působení na žáky a současně jim poskytuje příležitost k seberealizaci při rozvíjení jejich individuálního zaměření.

Přínosná je rovněž spolupráce s partnery, především s místními organizacemi, zaměřená na rozšiřování poznatků i praktických dovedností v oblasti životního prostředí, hudebního vzdělávání, zdravého životního stylu včetně sportovních aktivit a prevence rizikového chování. Vystoupení nebo účast dětí a žáků na tradičních akcích se staly součástí místního společenského života a podporují jejich sounáležitost s místem, kde žijí.

Škola informuje zákonné zástupce prostřednictvím žákovských knížek (v základní škole), elektronickou komunikací, formou konzultací a třídních schůzek i na neformálních setkáních.

Závěry

Vývoj školy

- Od poslední inspekční činnosti v květnu 2019 se podařilo zamezit odlivu žáků do okolních škol a došlo k výraznému navýšení počtu žáků v základní škole (z 8 žáků na 24 žáků), k zajištění nabídky zájmových útvarů a systematictějšímu výběru dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v základní škole.
- Došlo k obměně pedagogického sboru, od listopadu 2022 zejména v mateřské škole.
- V roce 2020 byla provedena rekonstrukce sociálního zařízení pro děti v budově základní školy.

Silné stránky

- Pobyt dětí a žáků venku v dopoledních i odpoledních hodinách, využívání školní zahrady a blízkého okolí k výukovým i pohybovým aktivitám přispívá k rozvoji celkové zdatnosti dětí a zdravému způsobu života a podporuje environmentální vzdělávání.
- Aktivní spolupráce se zřizovatelem a zapojení do společenského života rozvíjí pocit sounáležitosti dětí a žáků s obcí.
- Spolupráce mezi pedagogy usnadňuje nástup dětí do základní školy a pozitivně se odráží v navýšení počtu žáků (projekt Klíček od školy).
- Výuka anglického jazyka od 1. ročníku základní školy podporovaná rodilým mluvčím zvyšuje jazykovou gramotnost a účinně podporuje komunikační dovednosti žáků.
- Velmi dobrá spolupráce asistentů pedagoga s učiteli podporuje efektivní průběh vzdělávání ve škole a přispívá k pokroku žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Neefektivní řídicí činnost vedení školy a neúčinný kontrolní systém (nedostatky ve vedení povinné dokumentace školy atd.).
- Nedostatečná hospitační činnost a uvádění začínajících učitelek v mateřské škole.
- Děti a žáci jsou jen minimálně zapojováni do závěrečného zhodnocení výuky, nejsou vedeni k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení.
- Nesystémové vedení pedagogické diagnostiky ovlivňuje diferenciaci a individualizaci činností v mateřské škole.
- Příležitostí ke zlepšení je podpora samostatnosti předškolních dětí při stolování.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zaměřit se na provádění důsledné kontroly ve všech oblastech řízení školy a systematické přijímání opatření ke zjištěným nedostatkům.
- Zefektivnit kontrolní a hospitační činnost a poskytovat účelnou zpětnou vazbu zejména začínajícím pedagogům v mateřské škole.
- Zacílit další vzdělávání pedagogických pracovníků na témata práce s vyhodnocováním cílů dětmi i žáky, využití sebehodnocení a vrstevnického hodnocení.
- Promýšlet přípravu a realizaci diferencované vzdělávací nabídky v mateřské škole s ohledem na pedagogickou diagnostiku dětí s využitím pestrých metod a forem předškolního vzdělávání.

- Projednat a zrealizovat úpravy a využití prostor pro předškolní vzdělávání na pracovišti Albrechtický 71 (např. využitím jídelny, odstraněním dětských lehátek v době spontánních a řízených činností).
- Zaměřit se na doplňování interaktivních hraček a pomůcek do mateřské školy.
- Aktualizovat průběžně webové stránky školy a tím zvyšovat informovanost zákonných zástupců a veřejnosti.
- Využít pro srovnání výsledků vzdělávání a zpětnou vazbu externí testování.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 10 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e- podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Radost z každého dne“ platný od 1. 9. 2022, aktualizován od 8. 12. 2022
2. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Škola pro život“ platný od 1. 9. 2021
3. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání platný od 1. 9. 2021
4. Rozvrh vyučovacích hodin ve školním roce 2022/2023
5. Dokumentace školního poradenského pracoviště včetně dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vedená ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
6. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (vzorek)
7. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků za školní rok 2022/2023
8. Hospitační záznamy vedené ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
9. Záписы z pedagogické rady a pracovních porad ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
10. Plán práce na školní rok 2022/2023 - termíny porad a třídních schůzek
11. Výjimka z nejvyššího počtu zapsaných dětí v mateřské škole ze dne 30. 8. 2022
12. Školní matrika vedená ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
13. Třídní knihy vedené ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
14. Třídní vzdělávací programy v mateřské škole ve školním roce 2022/2023
15. Evidence docházky dětí v mateřské škole ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
16. Pedagogická diagnostika a portfolia dětí v mateřské škole vedená ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
17. Výroční zpráva školy za školní rok 2021/2022
18. Dokumentace vztahující se k finančním podmínkám školy a zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků pro školní rok 2022/2023 k datu inspekční činnosti (vzorek)

19. Dokumentace vztahující se k zajištění školního stravování pro školní rok 2022/2023 k datu inspekční činnosti (vzorek)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Irma Novotná, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Iveta Galušková, školní inspektorka

Bc. Alena Žáková, školní inspektorka

Bc. Marcela Zahradníková,
kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.